

Høringsversion 27. september 2021

Udkast til ændring af elforsyningslovens § 22, stk. 8

x. I § 22, stk. 8, indsættes som 3. og 4. pkt.:

»Ministeren bemyndiges til at etablere en ordning, hvorefter ministeren kan meddele tilsagn om tilskud til forsknings- og udviklingsprojekter med henblik på effektiv energianvendelse. Ministeren kan fastsætte nærmere regler for administrationen af ordningen, herunder fastsætte regler om:

- 1) Afgrænsning af de tilskudsberettigede foranstaltninger og aktiviteter.
- 2) Opdeling af puljen.
- 3) Kriterier for ansøgning om tilskud, meddelelse af tilsagn og udbetaling af tilskud.
- 4) Form og proces for ansøgning, tidsfrister samt obligatorisk brug af digital kommunikation.
- 5) Udvælgelse og prioritering af tilskudsmodtagere.
- 6) Betingelser og vilkår for tilskud, dokumentationskrav samt oplysningspligt, herunder at bestemte oplysninger skal afgives på tro- og love.
- 7) Støttens intensitet, opgørelse og beregning af tilskud samt loft for tilskud.
- 8) Annullering, ændring og bortfald af meddelte tilsagn.
- 9) Tilbagebetaling, herunder renter, og genanvendelse af tilskud.
- 10) Regnskab, revision og rapportering.
- 11) Tilsyn.
- 12) Henlæggelse af beføjelser til privat organisation eller selskab m.v. (juridiske personer).«

§ 6

... (Tekst markeret med gult fremgår allerede af lovforslaget, som har været i offentlig høring.)

Stk. 3. Regler fastsat i medfør af § 20 a, stk. 5, § 22, stk. 8, § 28, stk. 3, § 45, stk. 4, § 46, stk. 3 og 4, §§ 47 a og 47 b, § 69, stk. 5, nr. 6, § 85 a, stk. 1 og 2, samt § 92 a, stk. 2, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye forskrifter fastsat i medfør af denne lov.

...

Almindelige bemærkninger

3.3 Ophævelse af PSO-systemet (ELFORSK)

3.3.1 Gældende ret (tekst markeret med gult fremgår allerede af lovforslaget, som har været i offentlig høring)

...

Endelig omfatter PSO-omkostningerne netvirksomhedernes omkostninger til de ydelser, som disse efter bestemmelserne i § 22, stk. 8, og § 67 i elforsyningsloven og § 30 i VE-loven er pålagt. Desuden

omfatter PSO-omkostningerne de omkostninger, som transmissionsvirksomhederne er pålagt efter § 67 i elforsyningsloven og § 30 i VE-loven.

Efter elforsyningslovens § 22, stk. 8, er der tale om netvirksomhedernes omkostninger til at iværksætte forskning og udvikling med henblik på effektiv energianvendelse. Efter bestemmelsen i § 22, stk. 8, kan klima-, energi- og forsyningsministeren beslutte, at netvirksomheder i samarbejde skal iværksætte forskning og udvikling med henblik på effektiv energianvendelse. Desuden kan ministeren fastsætte regler eller træffe bestemmelse om udarbejdelse af planer for aktiviteterne og om godkendelse af disse. Denne ordning benævnes ELFORSK. Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 1998-99, A, L 234 som fremsat, at der sigtes særligt til udviklingsaktiviteter inden for energibesparelser (adfærd, tekniske udviklingsprojekter etc.), som de daværende distributionsselskaber allerede til en vis grad var engageret i. Det er ifølge forarbejderne hensigten, at de af ministeren fastsatte regler eller bestemmelser kun skal angå ikke kommercielle udviklingsaktiviteter på miljømæssigt væsentlige områder, og at de økonomiske midler, der afsættes hertil, fastsættes i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling m.v. Det er desuden hensigten, at bevillingshaverne skal udarbejde handlingsplaner, som skal godkendes af ministeren inden iværksættelsen.

Bestemmelsen er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 856 af 1. oktober 2001 om netvirksomhedernes forsknings- og udviklingsaktiviteter vedrørende effektiv energianvendelse, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1121 af 19. november 2004. Netvirksomhederne skal ifølge bekendtgørelsens § 1, stk. 1, planlægge og iværksætte forskning og udvikling med henblik på at fremme effektiv energianvendelse hos forbrugerne. Netvirksomhederne skal udføre deres aktiviteter i medfør af bekendtgørelsen i et fælles, landsdækkende samarbejde og skal udpege et samarbejdsorgan, der repræsenterer dem i forhold til Energistyrelsen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2. Netvirksomhederne har udpeget Dansk Energi, der er en erhvervs- og interesseorganisation for energiselskaber i Danmark, som deres samarbejdsorgan.

ELFORSK bevilger støtte til projekter, der har til formål at fremme forskning og udvikling af teknologier, løsninger og metoder for at øge effektiv energianvendelse af el og energi i slutforbruget. Finansieringen hertil er kommet fra PSO-tariffen og den efterfølgende delvise indfasning til Finansloven.

Den gældende elforsyningslovs indeholder i § 88 mulighed for, at der fastsættes bødestraf i regler, der udstedes i henhold til loven. Energiklagenævnet behandler i medfør af § 89, stk. 1, 1. pkt., klager over afgørelser truffet af klima-, energi- og forsyningsministeren efter elforsyningsloven eller regler udstedt i henhold til loven. Ministeren kan efter § 90, nr. 1, fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser, der efter loven eller regler udstedt i henhold til loven træffes af klima, energi- og forsyningsministeren, herunder at visse afgørelser ikke kan indbringes for Energiklagenævnet.

3.3.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser (tekst markeret med gult fremgår allerede af lovforslaget, som har været i offentlig høring)

...

Endeligt er der i forbindelse med den foreslåede udfasning af den delvise PSO-finansiering og den foreslåede overgang til fuld finanslovsfinansiering fundet anledning til at genoverveje administrationen af ELFORSK. Der er et ønske om at videreføre ELFORSK med et øget fokus på forsknings- og udviklingsprojekter inden for tilgængeliggørelse og anvendelse af energiforsyningsdata, der fremmer digitalisering, fleksibilitet og sektorkobling på tværs af forsyningssektorer. Grundlaget for administrationen af ordningen ønskes tydeliggjort i forbindelse med den foreslåede fulde finanslovsfinansiering, der forventes indført.

3.3.3 Den foreslåede ordning (tekst markeret med gult fremgår allerede af lovforslaget, som har været i offentlig høring)

...

For det tredje vil den foreslåede ordning indebære, at netvirksomhedernes omkostninger til udviklingsprogrammet ELFORSK ikke længere vil være delvist PSO-finansieret, men finansieringen af programmet forventes at komme til at overgå til fuld finanslovsfinansiering. I forbindelse med den forventede overgang til fuld finanslovsfinansiering foreslås grundlaget for administrationen af ELFORSK tydeliggjort. På baggrund heraf foreslås der i den gældende § 22, stk. 8, indsat en bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til at kunne etablere en ordning, hvorefter ministeren vil kunne meddele tilsagn om tilskud til forsknings- og udviklingsprojekter med henblik på effektiv energianvendelse. Desuden foreslås det at indsætte en bemyndigelse til ministeren til at kunne fastsætte nærmere regler for administrationen af ordningen, herunder at kunne fastsætte regler om bl.a. henlæggelse af beføjelser til privat organisation eller selskab m.v. (juridiske personer).

Støtte fra ELFORSK vil udgøre statsstøtte, jf. EUF-Traktatens artikel 107, stk. 1. Støtte fra ELFORSK vil derfor skulle ydes inden for rammerne af Europa-Kommissionens generelle gruppefritagelsesforordning for statsstøtte (forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014).

...

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

[Udestår]

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

[Udestår]

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

[Udestår]

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

[Udestår]

9. Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter

[Udestår]

10. Forholdet til EU-retten

[Udestår]

Specielle bemærkninger

Til nr. **XX**

Det fremgår af elforsyningslovens § 22, stk. 8, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan beslutte, at netvirksomheder i samarbejde skal iværksætte forskning og udvikling med henblik på effektiv energianvendelse. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler eller træffe bestemmelse om udarbejdelse af planer for aktiviteterne og om godkendelse af disse. Denne ordning benævnes ELFORSK. Bestemmelsen er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 856 af 1. oktober 2001 om netvirksomhedernes forsknings- og udviklingsaktiviteter vedrørende effektiv energianvendelse, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1121 af 19. november 2004. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i elforsyningslovens § 22, *stk. 8*, at indsætte et nyt *3. pkt.*, hvori ministeren bemyndiges til at etablere en ordning, hvorefter ministeren kan meddele tilsagn om tilskud til forsknings- og udviklingsprojekter med henblik på effektiv energianvendelse.

Bestemmelsen vil give ministeren mulighed for at etablere en ordning, der vil kunne åbne mulighed for at meddele tilsagn til projekter om forsknings- og udviklingsprojekter med henblik på effektiv energianvendelse. Der vil f.eks. kunne være tale om projekter, der har formål at fremme fleksibilitetsløsninger via data og digitalisering inden for el og energi i overensstemmelse med miljømæssige og samfundsmæssige hensyn gennem udbredelse af metoder, løsninger, analyser og modeller. Den nærmere afgrænsning af ordningen vil kunne ske på bekendtgørelsesniveau og bemyndigelsen giver mulighed for at ministeren vil kunne tilpasse ordningen f.eks. på baggrund af den teknologiske udvikling og øvrig erfaring med ordningen.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive delegeret til Energistyrelsen, således at Energistyrelsen vil kunne udmønte bemyndigelsen ved en ny bekendtgørelse om ELFORSK, herunder også at Energistyrelsen forventes at kunne træffe endelig afgørelse om, hvordan bevillingen vil skulle udmøntes.

Den forventede kommende bevilling til ELFORSK på Finansloven vil skulle udmøntes i henhold til statens regnskabs- og revisionsregler (statsregnskabslove, statsrevisorloven og rigsrevisorloven).

Videre skal det bemærkes, at støtte fra ELFORSK desuden vil udgøre statsstøtte, jf. EUF-Traktatens artikel 107, stk. 1. Energistyrelsen vil derfor skulle sikre, at støtten ydes indenfor rammerne af Europa-Kommissionens generelle gruppefritagelsesforordning for statsstøtte (forordning nr. 651/2014/EU af 17. juni 2014).

Det foreslås i § 22, stk. 8, at indsætte et nyt 4. *pkt.*, hvorefter ministeren kan fastsætte nærmere regler for administrationen af ordningen, herunder fastsætte regler om 1) afgrænsning af de tilskudsberettigede foranstaltninger og aktiviteter, 2) opdeling af puljen, 3) kriterier for ansøgning om tilskud, meddelelse af tilsagn og udbetaling af tilskud, 4) form og proces for ansøgning, tidsfrister samt obligatorisk brug af digital kommunikation, 5) udvælgelse og prioritering af tilskudsmodtagere, 6) betingelser og vilkår for tilskud, dokumentationskrav samt oplysningspligt, herunder at bestemte oplysninger skal afgives på tro- og love, 7) støttens intensitet, opgørelse og beregning af tilskud samt loft for tilskud, 8) annullering, ændring og bortfald af meddelte tilsagn, 9) tilbagebetaling, herunder renter, og genanvendelse af tilskud, 10) regnskab, revision og rapportering, 11) tilsyn og 12) henlæggelse af beføjelser til privat organisation eller selskab m.v. (juridiske personer).

Bemyndigelsen i *nr. 1*, forventes anvendt til at fastsætte regler om afgrænsning af de tilskudsberettigede foranstaltninger og aktiviteter. Det er hensigten, at ordningen kan afgrænses til tilsagn om tilskud til forsknings- og udviklingsprojekter med henblik på effektiv energianvendelse, herunder forsknings- og udviklingsprojekter inden for tilgængeliggørelse og anvendelse af energiforsyningsdata, der fremmer digitalisering, fleksibilitet og sektorkobling på tværs af forsyningssektorer.

I *nr. 2*, bemyndiges ministeren til at vil kunne fastsætte regler om opdeling af puljen. Med bemyndigelsen vil det f.eks. være muligt at fastsætte nærmere regler om perioder, hvor der vil kunne ansøges om tilskud, f.eks. hvis der ønskes flere ansøgningsrunder hvert år, ligesom det vil kunne fastsættes, hvor stor en del af puljen, der vil kunne anvendes i hver ansøgningsrunde eller til forskellige formål.

Med *nr. 3*, indsættes en bemyndigelse til, at ministeren vil kunne fastsætte regler om kriterier for ansøgning om tilskud, meddelelse af tilsagn og udbetaling af tilskud. Bemyndigelsen vil kunne anvendes til bl.a. at fastsætte regler om, at der f.eks. vil kunne meddeles tilsagn om tilskud til projekter, som har til formål at fremme forskning og udvikling med henblik på effektiv energianvendelse. Bemyndigelsen vil desuden kunne anvendes til at fastsætte regler om, at udbetaling af tilskud vil kunne ske, når f.eks. dele af projektet er gennemført.

Det foreslås i *nr. 4*, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om form og proces for ansøgningen, tidsfrister samt obligatorisk brug af digital kommunikation i forbindelse med ansøgningen og behandling heraf. Ansøgning med tilhørende bilag forventes at skulle indsendes via Energistyrelsens ansøgningsportal.

Med *nr. 5*, bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om udvælgelse og prioritering af tilskudsmodtagere. Bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte nærmere regler om prioritering og udvælgelse af projekter bl.a. med det formål at understøtte konkurrenceelementet blandt mulige ansøgninger, således at tilskudsmidlerne anvendes bedst muligt. Dette vil f.eks. kunne være med øget fokus på forsknings- og udviklingsprojekter inden for tilgængeliggørelse og anvendelse af energiforsyningsdata, der fremmer digitalisering, fleksibilitet og sektorkobling på tværs af forsyningssektorer.

I *nr. 6*, bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om betingelser og vilkår for tilskud, dokumentationskrav samt oplysningspligt, herunder at bestemte oplysninger skal afgives på tro- og love. Med den foreslåede bemyndigelse vil der være mulighed for at fastsætte betingelser og vilkår om eksempelvis tidsfrister for påbegyndelse og afslutning af projekter, herunder frister for anmodning om udbetaling af tilskud. Betingelser og vilkår vil kunne fastsættes såvel ved udmøntning i en bekendtgørelse eller ved meddelelse af et tilsagn.

Den foreslåede bemyndigelse vil desuden kunne anvendes til at fastsætte regler om hvilke forhold, der vil skulle være dokumenteret for, at der kan meddeles tilsagn om tilskud.

Endeligt vil den foreslåede bemyndigelse kunne anvendes til at fastsætte regler om, at tilskudsmodtager i hele perioden, hvor betingelserne for tilskud efter regler udstedt i medfør af loven skal opfyldes, vil skulle underrette den ansvarlige myndighed, f.eks. hvis betingelserne for at modtage tilskud ikke længere er opfyldt. Tilskudsmodtageren vil således via regler udstedt i medfør af den foreslåede bemyndigelse kunne pålægges at underrette den tilsagnsgivende myndighed af egen drift.

Tro- og loveerklæringerne vil bl.a. omfatte erklæringer fra ansøgere om støtte fra ELFORSK, om at ansøgerene ikke er kriseramte, som det er defineret i Europa-Kommissionens generelle gruppefritagelsesforordning for statsstøtte (forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014), samt at ansøgerene har efterkommet et hver påbud om at tilbagebetale støtte, som Europa-Kommissionen har erklæret ulovlig og uforenlig med det indre marked, jf. generelle gruppefritagelsesforordning for statsstøtte (forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014) artikel 1, stk. 4.

Det foreslås i *nr. 7*, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om støttens intensitet, opgørelse og beregning af tilskud samt loft for tilskud. Da ELFORSK udgør statsstøtte, jf. EUF-Traktatens artikel 107, stk. 1, vil bemyndigelsen skulle anvendes til at sikre, at støtten ydes indenfor rammerne af Europa-Kommissionens generelle gruppefritagelsesforordning for statsstøtte, herunder evt. støttens intensitet eller et loft for tilskuddet.

I *nr. 8*, indsættes en bemyndigelse til at ministeren kan fastsætte regler om annullering, ændring og bortfald af meddelte tilsagn. Bemyndigelsen vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler om bortfald af f.eks. et meddelt tilsagn i de tilfælde, hvor betingelserne for tilsagnet ikke overholdes.

Med *nr. 9*, bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om tilbagebetaling, herunder renter, og genanvendelse af tilskud. Den foreslåede bemyndigelse vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler om tilbagebetaling i de tilfælde, hvor betingelserne for tilsagn samt udbetaling af tilskud ikke overholdes.

Det foreslås i *nr. 10*, at ministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om regnskab, revision og rapportering. Den foreslåede bemyndigelse vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler om regnskab og revision med henblik på at sikre, at der foreligger nødvendig dokumentation for udbetaling af tilskud.

I det foreslåede *nr. 11* bemyndiges ministeren desuden til at fastsætte regler om tilsyn. Med den foreslåede bemyndigelse vil det være muligt at fastsætte regler om tilsyn med at regler udstedt i medfør af loven og vilkår i tilsagn overholdes. Der vil f.eks. kunne fastsættes nærmere regler om tilsyn efter udbetaling af tilskud med henblik på at sikre, at betingelser og vilkår for tilsagnet og hermed udbetalingen er overholdt. Tilsynet vil bl.a. kunne gennemføres i form af stikprøvekontrol, dvs. i et udvalgt antal projekter. Det forventes, at tilsynet vil skulle varetages af Energistyrelsen.

Endeligt bemyndiges klima-, energi- og forsyningsministeren i det foreslåede *nr. 12* til at henlægge dele af sine beføjelser om administration af ordningen til privat organisation eller selskab m.v. (juridiske personer).

Bemyndigelsen vil kunne anvendes til at henlægge dele af administrationen af ordningen til privat organisation eller selskab m.v. (juridiske personer). Dette kunne f.eks. være Dansk Energi, som også i dag varetager en række opgaver i relation til ordningen. Bemyndigelsen forventes således bl.a. anvendt til at henlægge dele af opgaven med udarbejdelse af indkaldelse af ansøgninger til hver udbudsrunde og annonceringen heraf, idet Energistyrelsen vil skulle godkende indkaldelsen, ansøgningsskemaet og annoncering.

Efter Energistyrelsens modtagelse af ansøgninger forventes disse fremsendt til ekstern evaluering hos privat organisation eller selskab m.v. (juridiske personer). Bemyndigelsen vil således også kunne anvendes til at indhente faglige anbefalinger hos privat organisation eller selskab m. v. (juridiske personer). Ved delegationen vil der f.eks. kunne tages hensyn til, om den private organisation eller selskab m.v. (juridiske personer) besidder viden om bl.a. forsyning, distribution og forbrug samt multiforsyningsselskaber, data og fleksibilitet. Det vil være kombinationen af bl.a. sådanne vidensområder, der vil skulle i spil i forbindelse med den faglige evaluering af de indkomne ansøgninger og i forbindelse med udarbejdelse af indkaldelsen af ansøgninger, hvor indgående branchekendskab vil kunne understøtte en faglig og effektiv udmøntning af bevillingen. Energistyrelsen vil kunne inddrage de faglige anbefalinger i den endelige behandling af ansøgninger. Energistyrelsen forestår den endelige sagsbehandling og træffer alle afgørelser, herunder om tilsagn.

Endeligt vil bemyndigelsen kunne anvendes til at henlægge opgaver om opfølgning på projekter, der allerede er meddelt tilsagn, og formidling af resultater og erfaringer fra støttede projekter, herunder en faglig årsrapport, til privat organisation eller selskab m.v. (juridiske personer).

Til § 6

... (Tekst markeret med gult fremgår allerede af lovforslaget, som har været i offentlig høring.)

Det foreslås i *stk. 3*, at regler fastsat i medfør af § 20 a, stk. 5, § 22, stk. 8, § 28, stk. 3, § 45, stk. 4, § 46, stk. 3 og 4, §§ 47 a og 47 b, § 69, stk. 5, nr. 6, § 85 a, stk. 1 og 2, og § 92 a, stk. 2 i elforsyningsloven, forbliver i kraft indtil de ophæves eller afløses af nye forskrifter fastsat i medfør af denne lov.

Efter den gældende bestemmelse i § 20 a, stk. 5, i elforsyningsloven kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte nærmere regler om de i § 20 a, stk. 1, nævnte forhold, herunder om, hvad programmet for intern overvågning skal indeholde, og hvordan det skal kontrolleres. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 2247 af 29. december 2020 om program for intern overvågning for net- og transmissionsvirksomheder og Energinet.

Bemyndigelsen i § 20 a, stk. 5, vil efter det foreslåede blive rykket til § 20 a, stk. 3, i elforsyningsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 31. Samtidigt vil bemyndigelsen blive udvidet, jf. lovforslagets § 1, nr. 32. De regler, der er fastsat med hjemmel i den gældende bestemmelse i § 20 a, stk. 5, vil forblive i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye forskrifter fastsat i medfør af den ændrede bestemmelse i § 20 a, stk. 5, der bliver stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 32.

Efter den gældende bestemmelse i § 22, stk. 8, i elforsyningsloven kan klima-, energi- og forsyningsministeren beslutte, at netvirksomheder i samarbejde skal iværksætte forskning og udvikling med henblik på effektiv energianvendelse. Desuden kan ministeren fastsætte regler eller træffe bestemmelse om udarbejdelse af planer for aktiviteterne og om godkendelse af disse. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 856 af 1. oktober 2001 om netvirksomhedernes forsknings- og udviklingsaktiviteter vedrørende effektiv energianvendelse som ændret ved bekendtgørelse nr. 1121 af 19. november 2004.

Bemyndigelsen i § 22, stk. 8, vil efter det foreslåede blive tydeliggjort, jf. lovforslagets § 1, nr. x. De regler, der er fastsat med hjemmel i den gældende bestemmelse i § 22, stk. 8, vil forblive i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye forskrifter fastsat i medfør af den ændrede bestemmelse i § 22, stk. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. x.

Overgangsreglen skal sikre, at eksisterende projekter, der er godkendt før lovens ikrafttræden, fortsat vil være omfattet af de hidtil gældende regler. Der vurderes at være ca. 59 godkendte og igangværende projekter, som ikke forventes færdiggjorte inden lovens ikrafttræden. For at sikre at disse projekter vil kunne færdiggøres under de gældende betingelser, er det nødvendigt med en overgangsbestemmelse med henblik på at sikre udbetaling af tilskud til allerede godkendte projekter.